

ทีมแพทย์ศูนย์การแพทย์ปัญญานันทภิกขุ ชลประทาน มศว จากหน่วยแพทย์พระราชทานฯ
ออกตรวจรักษาสุขภาพชาวกะเหรี่ยง บ้านโป่งลึก เพชรบุรี , บ้านป่าหมาก ประจวบฯ
พื้นที่ในแผนพัฒนาชนบทเชิงพื้นที่ประยุกต์ตามแนวพระราชดำริ

ทีมแพทย์จากศูนย์การแพทย์ปัญญานันทภิกขุ ชลประทาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว) ลงพื้นที่ในการออกหน่วยแพทย์พระราชทานในโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านโป่งลึก ต.ห้วยแม่เพรียง อ.แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี และ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านป่าหมาก ต.ศาลาลัย อ.สามร้อยยอด จ.ประจวบคีรีขันธ์ เมื่อวันที่ 26 – 29 พฤษภาคม 2556 พบว่า ชาวบ้านส่วนใหญ่เป็นชาวเผ่ากะเหรี่ยง สายเลือดไทย และมีพื้นที่ทำกินและบ้านเรือนตั้งอยู่สูงกว่าระดับแม่น้ำ (ต้นแม่น้ำเพชร) ซึ่งเป็นหนึ่งของพื้นที่ในโครงการพระราชดำรินิวัตน์ปิดทองหลังพระฯ จึงเป็นพื้นที่ที่เริ่มได้รับการพัฒนาทางด้านการเกษตรจากความร่วมมือของหลายหน่วยงาน ทำให้ปัจจุบันมีการดำเนินการจัดทำระบบน้ำเพื่อการเกษตรและอุปโภค ทำให้ชาวบ้านเปลี่ยนมาประกอบอาชีพทางการเกษตร ทำไร่ ทำนา ซึ่งยังมีข้อจำกัดในเรื่องของระบบไฟฟ้า แต่ก็มีการพัฒนาใช้ระบบโซลาร์เซลล์มาใช้ในบางส่วนของพื้นที่

การออกหน่วยแพทย์พระราชทานฯ ครั้งนี้ นำทีมโดย นายชัชวาล พรธาดาวิทย์ รองผู้อำนวยการ ฝ่ายอำนวยการศูนย์การแพทย์ปัญญานันทภิกขุฯ ได้จัดทีมแพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล นักโภชนาการ และเจ้าหน้าที่อื่นๆ รวมกว่า 30 คน ให้บริการตรวจรักษาโรคทั่วไป และบริการด้านทันตกรรม ถอนฟัน ชูดหินปูน แก่ชาวบ้านในพื้นที่ พร้อมทั้งตรวจสุขภาพร่างกายและสุขภาพฟันแก่นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา รวมถึงการให้สุขศึกษาความรู้เกี่ยวกับการรักษาความสะอาดของร่างกาย โดยเฉพาะความสะอาดของมือที่เป็นจุดเริ่มต้นของสุขอนามัยที่ดีแก่นักเรียนทั้งสองแห่ง ทั้งนี้ มีชาวบ้านมารับบริการ รวม 194 คน นักเรียน 294 คน และจากการสอบถามประชาชน ชาวบ้าน และเจ้าหน้าที่ในพื้นที่เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ พบว่าหากเจ็บป่วยจะได้รับการดูแลรักษาพยาบาลเบื้องต้นจากสถานีอนามัยในหมู่บ้าน หรือถ้ามีอาการเจ็บป่วยมาก จะได้รับการนำส่งไปยังโรงพยาบาลในเมือง โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจตระเวนชายแดนที่ดูแลรักษาพื้นที่นั้นๆ และเนื่องจากพื้นที่ทั้งสองแห่ง

เป็นพื้นที่ห่างไกลชุมชนเพียงแค่ 35 – 40 กิโลเมตร ซึ่งดูเหมือนไม่ห่างไกลนัก แต่การเดินทางยามลำบาก ต้องใช้เวลาเดินทางประมาณ 2 ชั่วโมงครึ่ง เพราะถนนเลียบตามแนวไหล่เขาและเป็นดินลูกรังคดเคี้ยว มีเนินขึ้นลงและสูงชันสลับกัน บางช่วงต้องผ่านห้วยน้ำลำธาร การเดินทางจึงจำเป็นต้องใช้รถยนต์ขับเคลื่อน 4 ล้อ ได้อย่างเดียว ทำให้ชาวบ้านเข้าถึงระบบสาธารณสุขได้ยาก ประกอบกับพบปัญหาด้านการสื่อสาร จึงเป็นอุปสรรคต่อการสื่อสารเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน

ทีมแพทย์จำนวน 3 ท่าน ที่เข้าร่วมออกตรวจรักษา ประกอบด้วย **นพ.ชัชพล วัฑฒณวิวัฒน์, พญ.อัญญา เวียรศิลป์, และ พญ.นภมณฑ์ ศุภรพันธ์** พบว่า ประชาชนชาวบ้านที่มาใช้บริการตรวจรักษา ทั้ง 2 พื้นที่ ส่วนใหญ่ป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจ และพบปัญหาของสุขภาพฟัน โดยเฉพาะในเด็กนักเรียน และในส่วนของโภชนาการได้เก็บข้อมูลด้านโภชนาการของกลุ่มตัวอย่างในช่วงอายุแรกเกิดจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวนหมู่บ้านละ 25 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ขาดสารอาหารประเภทธาตุเหล็ก เนื่องจากขาดการรับประทานอาหารประเภทเนื้อแดง เครื่องในสัตว์ ตับ นม ผักใบเขียว และธัญพืช ซึ่งภาวะขาดธาตุเหล็กนี้จะนำไปสู่การเป็นโรคโลหิตจาง เนื่องจากร่างกายสร้างเฮโมโกลบินได้น้อยกว่าปกติ ทำให้ร่างกายอ่อนเพลีย เบื่ออาหาร มีความต้านทานโรคต่ำ เปลือกตาขาวซีด ลิ้นอักเสบ เล็บบางเปราะ ซึ่งการจะส่งเสริมให้เด็กและประชาชนได้รับประทานอาหารให้ครบ 5 หมู่ นั้นเป็นเรื่องยากสำหรับกลุ่มชาวป่าชาวเขาที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลนี้ เนื่องจากพวกเขาไม่มีอาชีพที่ก่อให้เกิดรายได้ ดำรงชีวิตด้วยการปลูกพืชผัก จับสัตว์น้ำจากแหล่งน้ำตามธรรมชาติ และสัตว์ป่าที่พอจะหาได้ นำมาทำอาหารบริโภค บางครัวเรือนมีการเลี้ยงเป็ด เลี้ยงไก่ ก็ยังพอมีไข่และเนื้อสัตว์บริโภค แต่ส่วนใหญ่อาหารประจำที่รับประทานทุกวันคือข้าว ผัก และเนื้อปลา

หลังจากเสร็จสิ้นภารกิจการออกหน่วยแพทย์พระราชทานฯ ในครั้งนี้ ทำให้ทุกๆ คนในทีมได้สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณฯ ที่ทรงมีแนวพระราชดำริและปฏิบัติต่อกันมาทุกพระองค์ ที่ทรงดูแลห่วงใยและพัฒนาประชาชนชาวไทย โดยเฉพาะในเขตพื้นที่สังคมชนบทห่างไกลความเจริญ ให้มีการปฏิบัติที่ถูกต้องเพื่อยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มชนที่ขาดโอกาส ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนในทุกพื้นที่ภูมิภาค โดยไม่ต้องย้ายถิ่นฐาน ฉะนั้น พวกเราชาวโรงพยาบาลชลประทานจึงขอร่วมสนองพระราชดำริ เพื่อพัฒนาช่วยเหลือตามภาระงานด้านสุขภาพอนามัย แม้จะได้ไม่มากนักก็ตาม แต่ขอเป็นส่วนหนึ่งที่อยากจะแบ่งปันสิ่งที่ดีให้แก่เพื่อนมนุษย์

น.ส.อาธร สิริทิสาร

สื่อสารองค์กร (งานวางแผนและพัฒนา)

ศูนย์การแพทย์ปัญญานันทภิกขุ ชลประทาน มศว

6 มิถุนายน 2556